

ETWIE

Expertisecentrum voor Technisch,
Wetenschappelijk en Industrieel Erfgoed

Actieplan 2014

Beschrijving werking en acties

Inleiding

ETWIE startte in september 2012 zijn volledig nieuwe werking t.a.v. het TWI-erfgoedveld op. In 2013 werd verder gewerkt aan het leggen van een goede, duurzame basis die de verdere werking in de volgende jaren optimaal ten goede zal komen. Het in kaart brengen van het TWIE-veld kreeg de absolute prioriteit in de werking van 2013. Via kennismakingsbezoeken, aanwezigheid op studiedagen en andere activiteiten, deelname aan sectoroverschrijdende overlegmomenten e.d. werd getracht zicht te krijgen op de erg brede TWIE-sector (en eveneens op de hiaten binnen het veld). In samenspraak met een klankbordgroep, bestaande uit enkele experts uit de cultureel-erfgoedsector, werd bepaald hoe deze verzamelde informatie kon ontsloten worden voor een zo groot mogelijk publiek. Op basis van die criteria werd beslist in zee te gaan met een externe ontwikkelaar. Gedurende de tweede helft van 2013, werd het platform ontwikkeld en werd de database gevuld met gegevens. ETWIE stelde hiervoor gedurende 50 werkdagen een jobstudent aan. Het platform wordt gelanceerd tijdens de 2^e ETWIE-ontmoetingsdag in december 2013.

In het kader van een project van de Koning Boudewijnstichting werd op zoek gegaan naar jonge ambachtlieden ('erfgoedberoepers') die zich in het buitenland verder willen verdiepen in een bepaalde techniek. Gedurende anderhalve maand stelde ETWIE, in samenwerking met tapis plein, hiervoor een jobstudent aan.

Verder bestond de werking van ETWIE in 2013 uit o.a.:

- het begeleiden van organisaties bij hun aanvragen voor projectsubsidies of registratie op www.immaterieelerfgoed.be
- het zoeken van een bestemming voor bedreigde collecties
- partnerschap in verschillende projecten en trajecten
- deelname aan sectoroverschrijdende overlegmomenten

Via de in dit jaaractieplan voorgestelde acties zal ETWIE in 2014 haar werking verder zetten, volgens de operationele en strategische doelen uit de beheersovereenkomst.

Toelichting bij het personeelskader

In 2014 zijn twee voltijdse coördinatoren in dienst bij ETWIE vzw. Beide coördinatoren kwamen in dienst op 1 september 2012. De taakinhouden van de coördinatoren voor 2014 zijn als volgt gepland:

Daniëlle De Vooght	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uitvoering van het algemeen beleid, met o.a. oog voor internationalisering, netwerken en kwaliteitszorg ✓ Overleg met RvB en AV ✓ Evalueren van dossiers ingediend tot verkrijgen van ETWIE-subsidies ✓ Opvolgen van dossiers rond ICE ✓ Opvolgen van dossiers rond archieven en contacten met o.a. Archiefbank Vlaanderen ✓ Commissie projecten en erfgoedconvenanten ✓ Sectoroverleg: CEO en LEOV ✓ Domein ambachten en trekkeroverleg ✓ Begeleiden van projectaanvragen (vooral mbt ICE) ✓ Contacten met onderzoekswereld ✓ Aanvullen digitaal platform ✓ Coördinatie ETWIE-activiteiten ✓ Boekhouding ✓ Personeelsbeleid ✓ Evalueren werking en resultaten ✓ Opstellen JAP en jaarverslag (en beleidsplan)
--------------------	---

Tijl Vereenooghe	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Uitvoering van het algemeen beleid, met o.a. oog voor internationalisering, netwerken en kwaliteitszorg ✓ Overleg met RvB en AV ✓ Evalueren van dossiers ingediend tot verkrijgen van ETWIE-subsidies ✓ Opvolgen van (problemen met betrekking tot) collecties ✓ ICE-expertcommissie ✓ Sectoroverleg: CEO en LEOV ✓ Domein ambachten en trekkeroverleg ✓ Begeleiden van projectaanvragen (vooral mbt collecties) ✓ Contacten met onderwijswereld ✓ Coördinatie digitaal platform (intern en met extern bureau) ✓ Coördinatie online communicatie ✓ Coördinatie ETWIE-activiteiten ✓ Evalueren werking en resultaten ✓ Opstellen JAP en jaarverslag (en beleidsplan)
------------------	--

Bijkomende taak 2014

- ✓ Dagelijks beleid ETWIE-kennisbank: opsporen van gegevens, updaten van gegevens, controleren van gegevens, contacten leggen met andere organisaties voor samenwerking, sensibiliseren omtrent bestaan platform, contacten met ontwikkelaar (i.v.m. dagelijkse problemen)

In de loop van 2014 wordt een bijkomende VTE aangeworven. Nadien zullen de taken herverdeeld worden onder de 3 VTE.

S.D. 1: Netwerking

ETWIE vzw heeft tegen het einde van de beleidsperiode een structureel netwerk uitgebouwd dat het brede werkveld van TWI-actoren ondersteunt, synergieën creëert en de actieve uitwisseling van Vlaamse en internationale expertise inzake technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed bewerkstelligt.

O.D. 1.1: Deel uitmaken van internationale TWIE-netwerken

ETWIE vzw maakt tegen het einde van de beleidsperiode deel uit van netwerken van relevante buitenlandse en internationale TWIE-actoren.

Indicatoren:

- ✓ aantal contacten met buitenlandse, al dan niet internationale TWIE-organisaties (minstens 10)
- ✓ aantal internationale netwerken en projecten waaraan actief geparticipeerd wordt (minstens 3)
- ✓ aantal deelnames aan relevante evenementen in het buitenland (minstens 2).

Acties:

- ✓ voorbereiding van de organisatie van een internationaal colloquium omtrent industrieel erfgoed en toerisme, in samenwerking met het MIAT en FARO (gepland in mei 2015)
- ✓ organisatie van een internationale workshop met gelijkaardige organisaties uit de buurlanden om mogelijkheden betreffende het opzetten van gezamenlijke projecten (waarschijnlijk voorjaar 2014)
- ✓ verder in kaart brengen van en contacten leggen met relevante TWIE-organisaties en internationale netwerken in het buitenland
- ✓ actief deelnemen aan contact- en uitwisselingsinitiatieven die door internationale netwerken worden opgezet
- ✓ onderzoeken van de mogelijkheden om te participeren aan Europese projecten rond TWIE-erfgoed.

0.D. 1.2: In kaart brengen cultureel-erfgoedveld

ETWIE vzw heeft het cultureel-erfgoedveld en de actoren met betrekking tot het TWIE-erfgoed in kaart gebracht en is op basis hiervan gekomen tot een verdere inhoudelijke afbakening en prioriteitsstelling.

Indicatoren:

- ✓ bestaan van een actueel overzicht van het cultureel-erfgoedveld en de actoren met betrekking tot het TWIE-erfgoed
- ✓ de beschikbaarheid van dit overzicht voor het grote publiek.

Acties:

- ✓ de databank die de basis uitmaakt van het digitaal platform wordt verder aangevuld
- ✓ het digitaal platform wordt up-to-date gehouden (niet-relevante informatie wordt verwijderd, contactgegevens worden op regelmatige basis gecontroleerd e.d.)
- ✓ de bruikbaarheid en de toegankelijkheid van het platform worden op regelmatige basis geëvalueerd (o.a. door feedback van gebruikers) en indien nodig bijgestuurd.

0.D. 1.3: Bestaande en potentiële TWIE-actoren overtuigen tot (E)TWIE-participatie

ETWIE vzw heeft in de loop van de beleidsperiode een meetbare aangroei gerealiseerd van bestaande en nieuwe TWIE-actoren die participeren aan initiatieven die door ETWIE vzw opgezet zijn.

Indicatoren:

- ✓ aantal initiatieven die (mee) opgezet of ondersteund werden en waaraan TWIE-actoren kunnen deelnemen (minstens 5)
- ✓ verhoging van het aantal actoren die participeerden aan initiatieven van ETWIE (minstens 25 procent)
- ✓ aantal vermeldingen van ETWIE-initiatieven op andere websites (minstens 50).

Acties:

- ✓ voorbereiding van de organisatie van een internationaal colloquium omtrent industrieel erfgoed en toerisme, in samenwerking met het MIAT en FARO (gepland in mei 2015)
- ✓ organisatie van een internationale workshop met gelijkaardige organisaties uit de buurlanden om mogelijkheden betreffende het opzetten van gezamenlijke projecten (april of mei 2014)
- ✓ organisatie van een studiedag omtrent erfgoededucatie in de TWIE-sector (voorjaar 2014)
- ✓ organisatie van een studiedag omtrent het belang van papieren bronnen voor het TWI-erfgoed (najaar 2014)

- ✓ organisatie van twee excursies: een rond technische collecties en een andere rond wetenschappelijk erfgoed (zomerperiode 2014)
- ✓ organisatie van de 3^e ETWIE-ontmoetingsdag (november 2014)
- ✓ onderzoeken van de mogelijkheden om meer gericht te participeren in TWIE-projecten die bijdragen tot het bereiken van de doelstellingen van ETWIE
- ✓ mee ondersteunen van initiatieven waaraan meerdere actoren uit het veld kunnen deelnemen zoals studiedagen, discussiefora, publieksmomenten (zoals Erfgoeddag)...
- ✓ stimuleren van participatie aan deze activiteiten door brede communicatie en laagdrempelige toegang.
- ✓ ontwikkelen van een standaard-presentatie rond 'creatief aan de slag gaan met technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed' voor gebruik op studiedagen en workshops.

0.D. 1.4: Een platform creëren

Via zijn website heeft ETWIE vzw een platform gecreëerd voor permanente communicatie tussen de TWIE-actoren onderling en tussen TWIE-actoren en externen.

Indicatoren:

- ✓ het bestaan van een digitaal, actueel, ETWIE-platform, dat mogelijkheid biedt tot interactie tussen TWIE-actoren
- ✓ aantal vermeldingen van initiatieven van TWIE-actoren op de ETWIE-website (minstens 50)
- ✓ verhoging van het aantal maandelijkse bezoekers van de ETWIE-website en abonnees op de ETWIE-nieuwsbrief (minstens 5 procent)
- ✓ aantal ETWIE-nieuwsbrieven (minstens 10).

Acties:

- ✓ onderhouden en evalueren van ETWIE-platform
- ✓ creëren van een samenwerkingsverband tussen verschillende partners, waaronder het MIAT, om de bibliografie die beschikbaar wordt gesteld via het platform, up-to-date te houden
- ✓ onderzoeken van de mogelijkheden om de kennis en expertise die werd en wordt vergaard door het Platform Academisch Erfgoed, duurzaam te ontsluiten via het ETWIE-platform en op die manier de continuïteit van deze kennis en expertise te garanderen
- ✓ aanmoedigen van TWIE-actoren om content aan te leveren voor het digitale platform en deel te nemen aan de informatie-uitwisseling
- ✓ aanmoedigen van TWIE-actoren om dit platform binnen hun werking actief te promoten en het te linken op hun eigen website
- ✓ aanmoedigen van TWIE-actoren om te participeren aan virtuele netwerken en sociale media.

O.D. 1.5: Vlaamse en internationale expertise duurzaam beschikbaar en toegankelijk maken

ETWIE maakte bestaande expertise in Vlaanderen en internationale TWIE-expertise op basis van prioriteit duurzaam beschikbaar en breed toegankelijk.

Indicatoren:

- ✓ het bestaan van een prioriteitenlijst van noden met betrekking tot de beschikbaarheid van Vlaamse en internationale expertise
- ✓ het aantal prioritaire noden dat duurzaam toegankelijk werd gemaakt (minstens 15 procent).

Acties:

- ✓ de Algemene Vergadering van ETWIE behandelt tweemaal per jaar de noden en behoeften die leven in de sector, met de bedoeling de prioriteiten van ETWIE telkens bij te sturen
- ✓ organiseren van een internationale workshop met gelijkaardige organisaties uit de buurlanden om de internationale prioriteiten op een rijtje te zetten (waarschijnlijk voorjaar 2014)
- ✓ het ontsluiten van deze informatie op een duurzame manier (zie O.D. 4.3).

S.D. 2: Makelaardij

ETWIE vzw is er door zijn makelaarsfunctie en door concrete projecten tegen het einde van de beleidsperiode in geslaagd om het TWI-erfgoed voorwerp te maken van verwondering, belangstelling, discussie, bevraging, valorisatie en onderzoek en een plaats te geven in de maatschappij, waaronder de educatieve, socio-culturele en toeristische sector, en meer in het bijzonder in de cultureel-erfgoedgemeenschap.

O.D. 2.1: Vlaamse en internationale samenwerking met TWIE-actoren organiseren

ETWIE heeft daartoe TWIE-actoren in Vlaanderen met elkaar en met internationale actoren in contact gebracht, tussen hen bemiddeld, samenwerkingsverbanden en projecten opgestart en waar nodig begeleid.

Indicatoren:

- ✓ aantal geïnitieerde samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse TWIE-spelers (minstens 6).
- ✓ aantal geïnitieerde samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse en buitenlandse TWIE-spelers (minstens 2).

Acties:

- ✓ onderzoeken van de mogelijkheden om in 2015 een 'Ambachtenweekend' te organiseren, in samenwerking met het VIE (Nederlandse centrum voor Volkscultuur en Immaterieel Erfgoed)
- ✓ coördineren van het netwerk betreffende het ICE-domein ambachtelijke vaardigheden
- ✓ samenwerkingsverband opstarten om de bibliografie die op het digitaal platform wordt aangeboden up-to-date te houden, in samenwerking met het MIAT
- ✓ er wordt een taakafbakening tussen ETWIE en het MIAT vastgesteld, waarbij het onderscheid tussen de werking van het museum en het bijhorende kenniscentrum, en ETWIE duidelijk wordt gemaakt
- ✓ onderzoeken van de mogelijkheden om een project omtrent stoomerfgoed op te starten, indien mogelijk in samenwerking met het Agentschap Onroerend Erfgoed
- ✓ structureel halfjaarlijks overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed
- ✓ structureel halfjaarlijks overleg met Herita
- ✓ opzetten van trajecten om samenwerking tussen Vlaamse TWIE-actoren te stimuleren
- ✓ opzetten van trajecten om samenwerking tussen Vlaamse TWIE-actoren en buitenlandse partners te stimuleren

- ✓ documenteren van deze trajecten en de ervaringen delen met andere potentieel geïnteresseerde TWIE-actoren.
- ✓ uitbouwen en delen van expertise over het behoud en ontsluiting van (lokale) roerend TWI-erfgoed, met als testcase de collecties rond de borstelnijverheid in Berlare
- ✓ actief opvolgen van dossiers rond bedreigde collecties TWI-erfgoed en optreden als makelaar om hiervoor, indien opportuun, een geschikte bestemming te zoeken
- ✓ actief opvolgen van dossiers van potentiële 'Topstukken' in de TWIE-sector, en binnen de sector expertise delen over de procedure om een aanvraag voor de Topstukkenlijst op te stellen
- ✓ op zoek gaan naar kansen om waardevol TWI-erfgoed uit het buitenland terug naar Vlaanderen te halen.

0.D. 2.2: De media betrekken

ETWIE vzw heeft hiertoe bemiddeld tussen TWIE-actoren en de media zodat de belangstelling en verwondering t.a.v. TWIE aantoonbaar verhoogd is.

Indicatoren:

- ✓ bestaan van een overzicht van relevante media-actoren
- ✓ verhoging van het aantal beantwoorde vragen vanuit de media (minstens 15 procent)
- ✓ aantal items in de media waarbij ETWIE een actieve rol heeft gespeeld (minstens 5)
- ✓ aantal verstuurde perscommuniqués (minstens 4).

Acties:

- ✓ in kaart brengen van relevante actoren in de diverse media
- ✓ structurele contacten opbouwen met deze actoren
- ✓ ETWIE uitbouwen tot algemeen aanspreekpunt van de media rond TWIE-onderwerpen en deze rol actief promoten naar deze doelgroep
- ✓ nieuwe ETWIE-kennisbank promoten bij de media als referentie voor het vinden van experts in de sector.

0.D. 2.3: Onderzoek bevorderen

ETWIE vzw heeft TWIE-gerelateerd onderzoek bevorderd op verschillende niveaus door resultaatgerichte samenwerking van TWIE-actoren en onderzoeksinstituten te stimuleren.

Indicatoren:

- ✓ aantal op de ETWIE-website aangeboden stageplaatsen en eindwerkonderwerpen (minstens 10)
- ✓ aantal contacten met relevante onderwijsactoren (minstens 5)
- ✓ aantal sensibiliseringsacties (minstens 2).

Acties:

- ✓ organiseren van een studiedag omtrent erfgoededucatie in TWIE
- ✓ traject omtrent definiëren van beroepscompetenties in samenwerking met AKOV en FARO
- ✓ actieve sensibilisering van de TWIE-actoren om relevante onderzoeksthema's aan te reiken
- ✓ actieve sensibilisering van onderzoeksinstituten om de aangebrachte thema's op te nemen binnen hun onderzoek of dat van studenten
- ✓ oproepen van TWIE-actoren om binnen hun werking ruimte te voorzien voor stageplaatsen
- ✓ bekendmaken van de mogelijkheden om stage te doen in de TWIE-sector bij relevante onderwijsactoren (onderwijsinstellingen en overkoepelende organisaties)
- ✓ promoten van de beschikbare stageplaatsen via de de ETWIE-website en andere kanalen
- ✓ ontwikkelen en publiceren van een onderzoeksgids rond TWI-erfgoed (onderzoeksbalans, bronnen...).

O.D. 2.4: Samenwerken met niet-TWIE-organisaties

ETWIE vzw heeft samengewerkt met andere organisaties met TWI-belangstelling, en heeft initiatieven genomen om TWIE en TWIE-actoren te introduceren bij het onderwijs en bij sociale en culturele organisaties.

Indicatoren:

- ✓ aantal contacten met niet-TWIE-organisaties (minstens 20)
- ✓ aantal concrete samenwerkingsinitiatieven met niet-TWIE-organisaties (minstens 8)
- ✓ bestaan van een overzicht van relevante spelers buiten de erfgoedsector
- ✓ bestaan van een actieplan om de TWIE-sector bekend te maken binnen andere sectoren.

Acties:

- ✓ samenwerkingstraject met AKOV ivm definiëren beroepscompetenties
- ✓ samenwerkingstraject met UNIZO ter promotie van de ambachten: opstellen van een prioriteitenlijst voor ambachten, onderzoeken van mogelijkheden voor het openen van een 'Huis van de Ambachten', bekijken van de erfgoedinsteek wat betreft projecten zoals *Handmade in Belgium*
- ✓ samenwerking met Archiefbank Vlaanderen wat betreft het ontsluiten van archieven met een TWIE-relevantie (bijvoorbeeld bedrijfsarchieven en wetenschappelijke archieven), via het digitaal ETWIE-platform
- ✓ (mogelijk) samenwerkingstraject met de Koning Boudewijnstichting en tapis plein betreffende het Platform voor Opleiding en Talent: ondersteuning bieden aan talentvolle ambachtslieden (erfgoedberoepers) die bepaalde vaardigheden en technieken willen vervolmaken tijdens een internationale stage
- ✓ organisatie van een ICE-breker betreffende het project *Living Human Treasures*, in samenwerking met tapis plein, Het Firmament, Circuscentrum, Erfgoedcel Brussel,

- FARO en Provincie West-Vlaanderen (begin 2014)
- ✓ organisatie van een transsectorale workshop (met onderwijs, toerisme, economie) betreffende het project *Living Human Treasures*, in samenwerking met tapis plein, Het Firmament, Circuscentrum, Erfgoedcel Brussel, FARO en Provincie West-Vlaanderen (april 2014)
  - ✓ organisatie van een internationaal colloquium betreffende het project *Living Human Treasures*, in samenwerking met tapis plein, Het Firmament, Circuscentrum, Erfgoedcel Brussel, FARO en Provincie West-Vlaanderen (najaar 2014)
  - ✓ structureel overleg domeintrekkers: tweemaandelijks overleg tussen de domeintrekkers (CAG, LECA, Resonant, Het Firmament en ETWIE), tapis plein, FARO en het platform wordt verdergezet in functie van de verdere netwerkontwikkeling, taakverdeling, afstemming en samenwerking rond dienstverlening en begeleiding, alsook rond opvolging van het digitale ICE-platform voor elk van de domeinen
  - ✓ bekijken van de mogelijkheden voor het ontwikkelen van digitale erfgoedgidsen in samenwerking met Thomas More Hogeschool
  - ✓ begeleidingstraject musea Rupelstreek, opgestart door Toerisme Rupelstreek-Vaartland vzw en Provincie Antwerpen
  - ✓ in kaart brengen van relevante spelers buiten de erfgoedsector verderzetten
  - ✓ actieplan opstellen om TWIE-actoren buiten de eigen sector te promoten
  - ✓ actieplan opstellen om (hedendaagse) bedrijven te sensibiliseren omtrent TWIE
  - ✓ cursus rond toerisme en industrieel erfgoed aanbieden aan studenten cultuurtoerisme Thomas More Mechelen
  - ✓ verdere ondersteuning bieden aan het Congres- en Erfgoedcentrum Lamot met betrekking tot de ontsluiting van de erfgoedwaarden van het voormalige brouwgebouw Lamot.

S.D. 3: Immateriële componenten van en expertise over TWIE

ETWIE vzw heeft tegen het einde van de beleidsperiode, door ook volop in te zetten op immateriële aspecten van en expertise over TWI-erfgoed, (dreigende) leemtes gedetecteerd, oplossingen gezocht en bedreigde expertise voor de toekomst gevrijwaard.

O.D. 3.1: In kaart brengen van expertise in Vlaanderen

ETWIE vzw heeft hiertoe een overkoepelende actuele databank met in Vlaanderen aanwezige TWIE-expertise beschikbaar gemaakt.

Indicatoren:

- ✓ aantal gegevens opgenomen in de databank (minimaal 500 verschillende records)
- ✓ het aandeel van de verschillende soorten expertise/actoren ten opzichte van het totaal aantal gegevens opgenomen in de databank.

Acties:

- ✓ analyseren en up-to-date houden van het digitaal ETWIE-platform, mbt ICE in de TWIE-sector
- ✓ databank publiek toegankelijk maken en houden
- ✓ op basis van de analyse proactief zoeken naar minder gekende expertise door frequent in dialoog te gaan met (erfgoed)verenigingen en individuele kenners/verzamelaars (in real life, maar evenzeer op een virtuele manier via de website)
- ✓ vanuit het trekkersoverleg wordt er meegewerkt aan een brede en toegankelijke communicatie betreffende immaterieel erfgoed, om op die manier het ICE-platform uit te breiden en te diversifiëren
- ✓ beroep doen op de kennis en expertise van (erfgoed)verenigingen en individuen om continu gegevens te verzamelen
- ✓ initiatief nemen om relevante expertise van leden van Vlaamse Ingenieurskamer en KVIV in kaart te brengen en te ontsluiten via de ETWIE-kennisbank.

O.D. 3.2: In kaart brengen van bedreigde expertise en van de hiaten in expertise

ETWIE vzw heeft een overkoepelend en actueel overzicht met bedreigde en ontbrekende TWIE-expertise in Vlaanderen gerealiseerd.

Indicatoren:

- ✓ aantal records in de databank die vertegenwoordigd worden door slechts een (of geen) actor
- ✓ aandeel van voornoemde records ten opzichte van het totaal aantal gegevens opgenomen in de databank.

Acties:

- ✓ blijven opsporen van bedreigde expertise m.b.t. TWIE en in kaart brengen van hiaten betreffende TWIE (o.a. op basis van analyse van de databank, zie ook O.D. 3.1)
- ✓ permanent actualiseren van het overzicht
- ✓ beroep doen op de kennis en expertise van (erfgoed)verenigingen en individuen betreffende deze bedreigde/ontbrekende materie en evenzeer betreffende het uitbouwen en onderhouden van gelijkaardige databanken, o.a. via feedback-formulieren op het digitaal platform, maar evenzeer via kennismakingsgesprekken e.d.

O.D. 3.3: Ondersteunen van het borgen van TWIE-expertise

ETWIE vzw heeft samengewerkt met andere organisaties op vlak van cultureel erfgoed om TWIE-expertise te borgen en om gerichte oplossingen te zoeken voor bedreigde en ontbrekende TWIE-expertise.

Indicatoren:

- ✓ aantal initiatieven die het borgen van immaterieel erfgoed als focus hebben (minimaal 10).

Acties:

- ✓ organisatie van een ICE-breker betreffende het project *Living Human Treasures*, in samenwerking met tapis plein, Het Firmament, Circuscentrum, Erfgoedcel Brussel, FARO en Provincie West-Vlaanderen (begin 2014)
- ✓ organisatie van een transectorale workshop (met onderwijs, toerisme, economie) betreffende het project *Living Human Treasures*, in samenwerking met tapis plein, Het Firmament, Circuscentrum, Erfgoedcel Brussel, FARO en Provincie West-Vlaanderen (april 2014)
- ✓ organisatie van een internationaal colloquium betreffende het project *Living Human Treasures*, in samenwerking met tapis plein, Het Firmament, Circuscentrum, Erfgoedcel Brussel, FARO en Provincie West-Vlaanderen (najaar 2014)

- ✓ coördineren van het netwerk betreffende het ICE-domein ambachtelijke vaardigheden
- ✓ begeleiden van een traject rond het borgen van het klompenambacht, in samenwerking met KERF en Erfgoedcel Waasland
- ✓ begeleiden van een traject rond het borgen van het molenaarsambacht
- ✓ begeleiden van een traject rond het borgen van de kermiscultuur, in samenwerking met LECA en CAG
- ✓ begeleiden van een traject rond het borgen van de kantnijverheid, ter voorbereiding van een mogelijke UNESCO-aanvraag
- ✓ publicatie betreffende het erfgoed van zendamateurs, naar aanleiding van Erfgoeddag 2014, in samenwerking met de UBA
- ✓ uitwerken van een activiteit omtrent draaiorgels naar aanleiding van Erfgoeddag 2014, in samenwerking met Mecha Musica
- ✓ begeleiden van dossiers mbt de registratie en evaluatie van ICE-elementen op het platform www.immaterieelerfgoed.be
- ✓ partner in vormingsmomenten rond het borgen van ICE (in samenwerking met o.a. tapis plein en Heemkunde Vlaanderen)
- ✓ opstellen van prioriteitenlijst betreffende ambachten in samenwerking met UNIZO
- ✓ bieden van ondersteuning aan talentvolle ambachtlieden (erfgoedberoepers) die zich willen vervolmaken in het buitenland, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting
- ✓ methodieken betreffende het borgen van erfgoed bruikbaar maken voor en bekendmaken binnen het TWI-erfgoedveld.

O.D. 3.4: Databank en website immaterieel erfgoed

Indien ETWIE in zijn werking inzet op immaterieel erfgoed of op methodieken voor het borgen hiervan, heeft ETWIE de cultureel-erfgoedgemeenschappen toegeleid naar de databank en de website voor het immaterieel erfgoed in Vlaanderen, ontwikkeld door de Vlaamse Gemeenschap. ETWIE heeft haar cultureel-erfgoedgemeenschappen begeleid bij het invullen van de databank. De organisatie heeft tevens de kennis en expertise over immaterieel erfgoed uitgewisseld met anderen via de databank en via de website.

Indicatoren:

- ✓ het aantal initiatieven binnen de TWI-erfgoedgemeenschap, die het borgen van immaterieel TWI-erfgoed als focus hebben, stijgt
- ✓ er is een stijging van het aandeel van TWIE in de ICE-databank.

Acties:

- ✓ actief deelnemen aan evaluatie en eventuele herdefiniëring van het Platform Immaterieel Erfgoed, binnen het overkoepelende 'trekkersoverleg domeinen'
- ✓ kennis en expertise betreffende het borgen van immaterieel erfgoed verspreiden via het ETWIE-platform
- ✓ actief promoten van de ICE-databank via het ETWIE-platform
- ✓ vanuit het trekkersoverleg wordt er meegewerkt aan een brede en toegankelijke communicatie betreffende immaterieel erfgoed, om op die manier het ICE-platform uit te breiden en te diversifiëren (zie ook O.D. 3.1)

- ✓ ondersteuning bieden aan erfgoedverenigingen bij het invoeren van gegevens op de ICE-website (zie ook O.D. 4.1).

S.D. 4: Organisatie

Tegen het einde van de beleidsperiode heeft ETWIE vzw zich tot een performante organisatie ontwikkeld met aandacht voor goede managementpraktijken en heeft ze een beleid op vlak van duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit geconcretiseerd.

O.D. 4.1: Kwaliteitszorg

ETWIE vzw werkt volgens de basisprincipes van kwaliteitszorg en werkt samen met het steunpunt aan de actieve ondersteuning van de aangesloten actoren.

Indicatoren:

- ✓ er bestaat een afsprakennota opgesteld in samenwerking met het MIAT, betreffende de taakverdeling tussen beide organisaties
- ✓ aantoonbaarheid van de principes van kwaliteitszorg die gehanteerd worden bij de uitbouw van de eigen werking
- ✓ diversificatie en breedte van de verkenningronde (diverse soorten actoren, over alle TWIE-domeinen, over hele Vlaamse en Brusselse gebied)
- ✓ behoeftenlijst met prioriteiten en planning van toekomstige ondersteuningsinitiatieven.

Acties:

- ✓ er wordt een taakafbakening tussen ETWIE en het MIAT vastgesteld, waarbij het onderscheid tussen de werking van het museum en het bijhorende kenniscentrum, en ETWIE duidelijk wordt gemaakt
- ✓ de eigen werking wordt verder uitgebouwd volgens de principes van de kwaliteitszorg; dit gebeurt onder begeleiding van het steunpunt FARO
- ✓ volgens die principes van de kwaliteitszorg, wordt het digitale archief van de eigen vereniging uitgebouwd en gedocumenteerd; dit gebeurt in samenwerking met PACKED
- ✓ er wordt verder in kaart gebracht waaraan de TWIE-sector behoeften heeft qua ondersteuning van ETWIE; concrete activiteiten zullen zoveel mogelijk aansluiten bij die behoeften
- ✓ bij de planning en uitwerking van ondersteuningsactiviteiten wordt overleg gepleegd met in de materie gespecialiseerde dienstverlenende actoren (andere expertisecentra, steunpunten...).

0.D. 4.2: Maatschappelijke en culturele diversiteit

ETWIE vzw heeft bijzondere aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van het personeelsbestand en de Raad van Bestuur en heeft activiteiten rond diversiteit opgezet. Bovendien heeft ETWIE vzw zich geëngageerd om proactief vorm te geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op zijn doelstellingen.

Indicatoren:

- ✓ vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen in de bestuursorganen van ETWIE
- ✓ stijging van het aantal vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen bij ETWIE-initiatieven.

Acties:

- ✓ de AV en de RVB uitbreiden met vertegenwoordigers van mensen met maatschappelijke en cultureel diverse achtergrond
- ✓ bij het organiseren van ETWIE-initiatieven wordt een zekere laagdrempeligheid in acht genomen om de aanwezigheid van vertegenwoordigers van specifieke doelgroepen te stimuleren; hiervoor wordt samengewerkt met andere organisaties (van binnen en buiten de erfgoedsector).

0.D. 4.3: Duurzaamheid

ETWIE vzw heeft in zijn werking de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn ingebouwd. Dit behelst onder meer constante aandacht voor de ecologische impact van de werking. Het behelst ook een duurzame werking, met kennisborging naast kennisdeling. In dit kader heeft ETWIE vzw er ook voor gezorgd dat de omgang met gedigitaliseerd of digital born cultureel erfgoed van het thema technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed op een duurzame manier is verlopen. Teneinde de digitale gegevens blijvend toegankelijk te maken, heeft ETWIE vzw bij de creatie van de bestanden standaarden toegepast met het oog op de archivering (duurzame opslag), de ontsluiting en de uitwisseling van digitale collecties. CEST (Cultureel ErfgoedStandaarden Toolbox) is een dynamisch instrument om praktijkgerichte ondersteuning te voorzien bij het gebruik van standaarden. ETWIE vzw heeft voor hun digitaliseringsactiviteiten CEST geraadpleegd.

Indicatoren:

- ✓ aantoonbaarheid van de principes, methodes, technieken van duurzaamheid die voor het ontwikkelen van het ETWIE-platform en databank (zullen) gehanteerd worden.

Acties:

- ✓ het ETWIE-platform en de expertisedatabank worden verder ontwikkeld en

- uitgebouwd volgens de principes van duurzaamheid.
- ✓ ETWIE streeft naar een *paperless* werkomgeving: bestanden worden zoveel mogelijk digitaal opgeslagen en gedeeld, zowel binnen de organisatie, als naar de buitenwereld toe (bijvoorbeeld door het online aanbieden van presentaties e.d.).

O.D. 4.4.: Toegankelijkheid

ETWIE vzw heeft zich geëngageerd om te waarborgen dat de website van de organisatie toegankelijk is. Dit betekent dat de website ook bruikbaar moet zijn voor mensen met een visuele, auditieve of motorische beperking. Indien ETWIE vzw een nieuwe website heeft gebouwd, voldoet deze aan de ijkpunten van de AnySurfer checklist.

Indicatoren:

- ✓ het ETWIE-platform voldoet aan de ijkpunten van de AnySurfer checklist.

Acties:

- ✓ het ETWIE-platform wordt verder uitgewerkt, rekeninghoudend met de ijkpunten van de AnySurfer checklist.